

Planning voor procedure:

PFO Sociaal 4 september 2018
 PFO Middelen 4 september 2018
 DSB 6 september 2018
 DR Carrousel 2 oktober 2018
 DR 6 november 2018

VOORSTEL DRECHTRAAD 6 NOVEMBER 2018

Portefeuillehouder regionaal/coördinerend/opdracht P.J. Heijkoop	Datum 14 augustus 2018; aangevuld 6 september 2018 n.a.v. DSB	Status behandeling Carrousel (<i>voorstel voor AgendaCie DR</i>) niet van toepassing
Steller Linda Vonk-van der Graaf	E-mail la.vander.graaf@drechtsteden.nl	Telefoonnummer 078-7707201

Onderwerp

Wijziging beleid eigen bijdrage Wmo

Voorstel

1. Het basisbedrag voor de vaststelling van de eigen bijdrage Wmo per 1 januari 2019 laten aansluiten bij de landelijke bedragen die gaan gelden vanaf 2019 (dit wordt dan € 17,50 in plaats van de huidige €11,79 in de Drechtsteden). Hiervoor is een wijziging van de verordening noodzakelijk.
 - a. Vaststellen van de gewijzigde Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden per 1 januari 2019. Artikel 5.1 lid 2 van de Verordening wordt gewijzigd in:

“2. De bijdrage voor een maatwerkvoorziening is gelijk aan het maximale bedrag, zoals genoemd in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.”¹
2. Het Drechtstedenbestuur opdracht geven de kostprijzen, in het Besluit maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden, voor eigen bijdrage individuele begeleiding (zorg in natura en persoonsgebonden budget) te verhogen naar het maximum periodetarief van €17,50 per vier weken. Ingangsdatum 1 januari 2019.
3. Het Drechtstedenbestuur opdracht geven de kostprijzen, in het Besluit maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden, voor eigen bijdrage dagbesteding (zorg in natura en persoonsgebonden budget) te verhogen naar het maximum periodetarief van €17,50 per vier weken. Ingangsdatum 1 januari 2019.
4. De maximering van 39 perioden voor woningaanpassingen en auto-aanpassingen laten vervallen.
 - a. Vaststellen van de gewijzigde Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden per 1 januari 2019. De gewijzigde verordening bevat de volgende aanpassing:

Artikel 5.1 lid 3 van de Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden laten vervallen. Daarmee wordt de maximering van de 39 perioden opgeheven.
5. Herinvoeren van een eigen bijdrage voor woningaanpassingen voor minderjarige kinderen.
 - a. Vaststellen van de gewijzigde Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden per 1 januari 2019. De gewijzigde verordening bevat de volgende aanpassingen:
 - i. *Artikel 5.1 lid 1 sub b van de Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden laten vervallen.*
 - ii. *Artikel 5.1 lid 1 sub c vernummeren naar artikel 5.1 lid 1 sub b Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden.*
 - iii. *Artikel 5.1 lid 1 sub d vernummeren naar artikel 5.1 lid 1 sub c Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden.*

¹ Voor een aantal voorzieningen wordt nu geen eigen bijdrage betaald, dat blijft gehandhaafd. Deze voorzieningen zijn: rolstoelen, individuele vergoeding voor het gebruik van een auto of (rolstoel)taxi en elektrische deuropeners in gemeenschappelijke ruimtes.

6. Verhogen ritprijs collectief vraagafhankelijk vervoer (Drechthopper) door:
 - a. Een opstaptarief van €0,60 in te voeren voor Wmo-geïndiceerde pashouders.
 - b. Naast het opstaptarief voor Wmo-geïndiceerden het huidige kilometertarief van €0,13 te handhaven.
 - c. Een opstaptarief van €1,50 in te voeren voor (niet geïndiceerde) pashouders van 75 jaar en ouder.
 - d. Naast het opstaptarief voor pashouders van 75 jaar en ouder het huidige kilometertarief van €0,39 te handhaven.
7. Invoeren van een verantwoordingsvrij bedrag bij het persoonsgebonden budget in plaats van 5% bemiddelings- en administratiekosten.
 - a. Vaststellen van de gewijzigde Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden per 1 januari 2019. Artikel 4.3 van de Verordening wordt gewijzigd in:
 - i. *De cliënt hoeft van het persoonsgebonden budget 5% per jaar niet te verantwoorden, met een minimum van € 20,- per jaar en een maximum van € 250,- per jaar. Wanneer de budgetperiode minder is dan een jaar, wordt het verantwoordingsvrije bedrag berekend naar rato.*
8. Conform de nieuwe cao Verpleeg-, verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT) de loonschaal Hulp bij het Huishouden hanteren bij het berekenen van tarieven voor persoonsgebonden budget huishoudelijke ondersteuning.
 - a. Het doorvoeren van deze wijziging in artikel 4.2, lid 2, onderdeel b van de Verordening.
9. Het doorvoeren van een tekstuele, niet-inhoudelijke, wijziging in artikel 1.1 onder k van de Verordening.
10. Intrekken per 1 januari 2019 van de voorgaande versie van de Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden, vastgesteld op 12 december 2017.

Bevoegdheid

Drechtraad (art. 8 GRD).

Samenvatting

Het Rijk wijzigt de landelijke regelgeving rond de eigen bijdragen voor de Wmo. Per 2019 blijft de huidige wettelijke constructie voor de opbouw van de eigen bijdragen voor de Wmo intact, maar wordt per AMvB het te betalen bedrag afgetopt op €17,50 per periode. Per 2020 wordt de wettelijke constructie gewijzigd en wordt een abonnementstarief van €17,50 per periode geïntroduceerd. Omdat de hele eigen bijdrage-systematiek vanuit het Rijk wordt gewijzigd (en de eigen bijdrage structureel wordt verlaagd) is dit een natuurlijk moment om de verlaging van de eigen bijdrage die de Drechtsteden kennen te herzien en de eigen bijdrage in lijn te brengen met het landelijke beleid.

In de huidige verordening in de Drechtsteden is een procentuele verlaging van de wettelijke parameters opgenomen. Bij het niet aanpassen van de huidige verordening en de procentuele verlaging en bestaande uitzonderingen intact te laten, zorgen de landelijke wijzigingen voor een inkomensderving van €1,3 miljoen in de Drechtsteden aan eigen bijdragen voor Wmo maatwerkvoorzieningen. Deze inkomensderving komt nog bovenop de tekorten op de Wmo, die reeds zijn aangekondigd in de bestuursrapportages zoals vastgesteld in juli 2018.

Door de financiële tekorten op de Wmo was sowieso een voorstel in voorbereiding om de verlaagde eigen bijdragen in de Drechtsteden weer te normaliseren naar landelijk niveau. In verband met bovenstaande wordt voorgesteld om per 2019 een aantal aanpassingen aan het eigen bijdragebeleid binnen de Drechtsteden door te voeren, waarmee wordt aangesloten bij de landelijke wijzigingen die gaan gelden vanaf 2019. Concreet wordt voorgesteld om de parameter 'basisbedrag' aan te passen, en de maximering van de 39 perioden te laten vervallen bij woningaanpassingen en auto-aanpassingen. Daarvoor is een aanpassing van de Verordening nodig. Bovendien wordt voorgesteld de kostprijs voor individuele begeleiding en dagbesteding weer in te voeren, waarbij de eigen bijdrage vanaf 2019 landelijk gemaximeerd is op €17,50 per vier weken.

In navolging van bovengenoemde wordt voorgesteld de ritprijs op de ritten voor het collectief vraagafhankelijk vervoer te verhogen. Deze ritprijs ligt in de Drechtsteden aanzienlijk lager dan in andere gemeenten en regio's in het land. Daarbij geldt dat de ritprijs in 2004 is vastgesteld, waarna deze – op een wijziging van afrekening op basis van zones naar kilometers in 2013 na – niet is herzien.

Hierdoor ligt de ritprijs in onze regio op een dusdanig laag peil, dat dit onevenredig is ten opzichte van de kosten van de voorziening. Met dit voorstel wordt een meer passende ritprijs ingevoerd. Aangezien bovenstaande voorstellen leiden tot aanpassingen in de Verordening, wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om via dit voorstel ook voor te stellen om de tarieven van het persoonsgebonden budget voor huishoudelijke ondersteuning te gaan baseren op de loonschaal Hulp bij het Huishouden conform de cao verpleeg-, verzorgingshuizen en thuiszorg (VVT). Ook wordt voorgesteld om bij het persoonsgebonden budget een verantwoordingsvrij bedrag in te voeren in plaats van de 5% bemiddelings- en administratiekosten; dit omdat de huidige regeling klantvriendelijk en lastig uitvoerbaar is.

Toelichting op het voorstel

➤ Aanleiding en toelichting

De aanpassing van de eigen bijdrage kent een aantal aanleidingen. In de eerste plaats de landelijke wijzigingen rond de eigen bijdrage-systematiek in de Wmo en daarnaast ook de financiële tekorten in het sociaal domein. Om het probleem te schetsen wordt eerst de huidige landelijke eigen bijdrage-systematiek uitgelegd. Vervolgens worden de huidige aanpassingen in de Drechtsteden ten opzichte van het landelijk beleid geschetst, waarna wordt ingegaan op de aanleiding, namelijk de financiële tekorten en de landelijke ontwikkelingen op de eigen bijdrage. Tenslotte zal ingegaan worden op de redenen om het verantwoordingsvrij bedrag bij het persoonsgebonden budget (PGB) in te voeren en de loonschaal waarop het tarief PGB huishoudelijke ondersteuning gebaseerd is aan te passen.

De huidige landelijke eigen bijdrage systematiek voor de Wmo.

De eigen bijdrage voor Wmo maatwerkvoorzieningen is afhankelijk van een aantal factoren: huishoudsamenstelling, leeftijd, inkomen en vermogen, en kostprijs.

Op basis van de huishoudsamenstelling en leeftijd zijn er vier groepen, zoals navolgend aangegeven. Iedere klant valt in een van deze vier groepen.

	Gezin: eenpersoonshuishouden	Gezin: meerpersoonshuishouden
Leeftijd < AOW	Eenpersoonshuishouden < AOW-leeftijd	Meerpersoonshuishouden < AOW-leeftijd
Leeftijd > AOW	Eenpersoonshuishouden > AOW-leeftijd	Meerpersoonshuishouden > AOW-leeftijd

De parameters

Er zijn drie parameters die de maximale hoogte van de maximum periode bijdrage (MPB) bepalen. Deze parameters, die afhankelijk zijn van de woon- en leefsituatie en de leeftijd van de cliënt, zijn:

- *Basisbedrag*; dit is het bedrag dat cliënten met een inkomen tot het inkomensbedrag betalen per bijdrageperiode (= vier weken).
- *Inkomensbedrag*; dit is het startpunt van het deel van de eigen bijdrage dat afhankelijk is van het bijdrageplichtig inkomen. Dit bedrag verliest (een deel van) zijn functie per 2019 en per 2020 verliest deze parameter volledig zijn functie.
- *Marginaal tarief*; dit is het percentage van het bijdrageplichtig inkomen boven het inkomensbedrag dat wordt opgeteld bij het basisbedrag. Deze parameter komt per 1 januari 2019 te vervallen. Er bestaat dan geen inkomensafhankelijk deel van de eigen bijdrage meer.

Voor de verschillende groepen gelden op dit moment landelijk verschillende parameters. Met deze parameters wordt de maximum periode bijdrage berekend. Dit is het bedrag dat een klant maximaal betaalt per vier weken. De landelijke bedragen voor de verschillende groepen zijn:

	Basisbedrag	Inkomensbedrag	Marginaal tarief
Eenpersoons < AOW	€ 17,60	€ 22.873,-	12,5%
Eenpersoons > AOW	€ 17,60	€ 17.474,-	12,5%
Meerpersoons < AOW	€ 0,00	€ 35.175,-	12,5%
Meerpersoons > AOW	€ 17,60	€ 24.128,-	12,5%

Naast de maximale periodebijdrage is de kostprijs bepalend voor de werkelijke eigen bijdrage die een klant betaalt. De werkelijke eigen bijdrage kan nooit hoger zijn dan de kostprijs. Het kan ook nooit hoger zijn dan de maximale periode bijdrage.

De eigen bijdrage in de Drechtsteden

In 2015 en 2016 waren er in de Drechtsteden financiële overschotten op de Wmo. Er is toen voor gekozen om dit zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de burgers die gebruik maken van voorzieningen in het kader van de Wmo. Om deze reden is de eigen bijdrage op de Wmo-maatwerkvoorzieningen verlaagd voor de lage inkomens, de middeninkomens, en de klanten die gebruik maken van individuele begeleiding en dagbesteding. In de Drechtsteden zijn eerder de volgende aanpassingen gedaan ten opzichte van het landelijke beleid om de eigen bijdrage te verlagen:

- In de Verordening is opgenomen dat het landelijke basisbedrag wordt verlaagd met 33%.
- De kostprijzen van individuele begeleiding en dagbesteding zijn verlaagd tot €0,00. Dat betekent dat klanten, met alleen deze voorzieningen, geen eigen bijdrage betalen voor de Wmo-ondersteuning.
- In de Verordening is een aantal voorzieningen uitgezonderd van eigen bijdrage, namelijk individuele taxikostenvergoeding, woonvoorzieningen in gemeenschappelijke ruimtes, woningaanpassingen voor minderjarige kinderen.
- Daarnaast is de eigen bijdrage voor de gekochte woningaanpassingen en autoaanpassingen bij Verordening gemaximeerd op 39 perioden. Klanten betalen nooit meer dan drie jaar een eigen bijdrage voor deze voorzieningen.

	Basisbedrag	Inkomensbedrag	Marginaal tarief
Eenpersoons < AOW	€ 11,79	€ 22.873, -	12,5%
Eenpersoons > AOW	€ 11,79	€ 17.474, -	12,5%
Meerpersoons < AOW	€ 0,00	€ 35.175,-	12,5%
Meerpersoons > AOW	€ 11,79	€ 24.128,-	12,5%

Voor de Drechtopper geldt een apart tarief als ritprijs. Hiervoor gelden op dit moment een minimumtarief en een kilometertarief. De inning van deze bijdrage loopt buiten het CAK om en betreft een tarief voor de gemaakte rit. Voor Wmo-geïndiceerde pashouders geldt op dit moment een ritprijs van €0,13 per km, waarbij altijd een minimale ritprijs van €0,50 in rekening wordt gebracht. Voor 75+-ers die vanwege hun leeftijd automatisch recht hebben op een Drechtopperpas, geldt een ander tarief. Zij betalen nu een ritprijs van €0,39 per km, met een minimale ritprijs van €1,50.

Financiële situatie

Inmiddels is er een tweetal wijzigingen in de financiële situatie voor de Wmo in de Drechtsteden ten opzichte van 2015 en 2016. Ten eerste is de financiële situatie sterk gewijzigd door toegenomen uitgaven op individuele begeleiding en dagbesteding. Waar eerst sprake was van overschotten, is er vanaf dit jaar sprake van een tekort. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een groei in het aantal klanten op deze onderdelen.

Ten tweede hebben de door het Rijk aangekondigde wijzigingen van de eigen bijdrage forse financiële gevolgen. De structurele kosten voor de maatregel zijn landelijk begroot op €286 miljoen. Dit is globaal opgedeeld in twee posten, namelijk: de inkomstenderving eigen bijdrage, en de aanzuigende werking. Beide posten bedragen ongeveer €140 miljoen.

De totale compensatie die gemeenten vanuit het Rijk krijgen is €143 miljoen. De eigen bijdrage-maatregel wordt ingevoerd op basis van cofinanciering. Dat betekent dat de helft vanuit het Rijk wordt betaald, en de andere helft bij gemeenten zelf vandaan moet komen.

Landelijke wijzigingen in de eigen bijdrage

De regering heeft, in het Regeerakkoord, een wijziging van de eigen-bijdrage-systematiek aangekondigd per 2019. De wijziging houdt in dat per 2019 een maximumtarief van €17,50 zal gaan gelden². Vanaf 2020 zal dit worden omgezet naar een abonnementstarief³ van €17,50. Dit abonnementstarief wordt ongeacht inkomen, gezinssamenstelling of zorggebruik. De groep meerpersoonshuishoudens <AOW-leeftijd blijft hiervan uitgezonderd, ongeacht het inkomen. Deze groep betaalt geen eigen bijdrage. Omdat voor het abonnementstarief een wetswijziging noodzakelijk is, wordt via een Algemene Maatregel van Bestuur een tussenvariant ingericht voor 2019.

² In 2019 is de maximale eigen bijdrage per vier weken €17,50. Als voorzieningen goedkoper zijn dan €17,50 betalen klanten minder.

³ Het Rijk is voornemens om vanaf 2020 alle maatwerkvoorzieningen onder het abonnementstarief te laten vallen, en ook sommige algemene voorzieningen. Bovendien wordt de eigen bijdrage dan onafhankelijk van het zorggebruik. Dus ook als de voorziening minder kost dan €17,50 per vier weken betaalt de klant het hele abonnementstarief.

Met ingang van 2019 komt de parameter "marginaal tarief" te vervallen. Er is geen inkomensafhankelijke stijging meer. De parameter Inkomensbedrag kan nog gebruikt worden door gemeenten voor lokaal beleid, maar dan alleen met de mogelijkheid inkomensgroepen een lagere eigen bijdrage te laten betalen. De parameter basisbedrag blijft nog wel bestaan. Dit is het bedrag dat alle klanten in 2019 als maximumbedrag betalen. Het landelijke basisbedrag wordt per 2019 € 17,50 per periode. Doordat in de huidige verordening in de Drechtsteden wordt gewerkt met een procentuele verlaging van het landelijke basisbedrag, zal dit basisbedrag bij het niet akkoord gaan met de in dit voorstel voorgestelde wijzigingen in 2019 €11,73 worden.

Met het beoogd wetsvoorstel zoals in consultatie is gebracht komen deze parameters vanaf 2020 te vervallen en blijft er een abonnementstarief over. Dat is nog het best te vergelijken met het basisbedrag, met het verschil dat de klant bij het basisbedrag minder kan betalen als zijn zorggebruik minder is. Dit zal echter in de praktijk nauwelijks voorkomen. Met het abonnement is het niet meer mogelijk om de bijdrage voor de verschillende voorzieningen te verlagen⁴.

➤ *Toelichting per voorstel*

Gezien de financiële consequenties van de nieuwe regeling, wordt aan de Drechttraad een voorstel voorgelegd voor een aanpassing van de huidige inrichting van de eigen bijdrage in de Drechtsteden, waarin de landelijke ontwikkeling als uitgangspunt worden genomen. Er ontstaat dan ook een consistente lijn met de aanpassingen die voor 2020 zijn verwerkt in het wetsvoorstel. Hieronder wordt per voorstel toegelicht wat het voorstel inhoudt en hoe het zich verhoudt tot bovenstaande informatie.

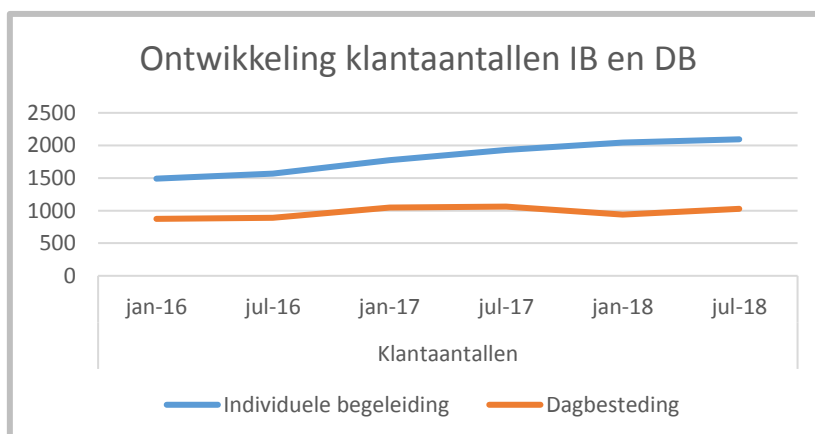
Aanpassen basisbedrag

Het basisbedrag is het bedrag dat klanten straks per vier weken betalen. Er komt geen inkomensafhankelijk deel meer bovenop. Met de huidige Verordening betalen alle klanten straks maximaal €11,73 per vier weken, in plaats van de landelijk vastgestelde €17,50. Voorgesteld wordt nu om met ingang 1 januari 2019 aan te sluiten bij het landelijke basisbedrag en de huidige verlaging te laten vervallen. Omdat de hele eigen bijdrage-systematiek vanuit het Rijk wordt gewijzigd, is dit een natuurlijk moment om de verlaging van de eigen bijdrage die de Drechtsteden kennen te herzien en de eigen bijdrage in lijn te brengen met het landelijke beleid. Er is ook overwogen om een overgangsjaar te houden in 2019, maar hier is in dit voorstel niet voor gekozen, omdat klanten dan in 2019 omlaag gaan in eigen bijdrage en in 2020 weer stijgen. Bovendien is het niet mogelijk om dat binnen de huidige budgetten te realiseren.

Aanpassen kostprijs individuele begeleiding en dagbesteding (voorstel 2 en 3)

De eigen bijdrage is afhankelijk van de maximum periode bijdrage en van de kostprijs. Met dit voorstel wordt aan de tweede component gesleuteld. Bijvoorbeeld: in de huidige situatie is het mogelijk dat een klant een hoge maximum periodebijdrage heeft, maar niets betaalt omdat de kostprijs die doorgegeven wordt aan het CAK €0,00 is.

De individuele begeleiding en dagbesteding zijn enorm gegroeid de afgelopen jaren (zie onderstaande grafiek). Een van de waarschijnlijke oorzaken hiervoor is het feit dat klanten geen eigen bijdrage betalen voor deze ondersteuning. Daaruit zou de voorzichtige conclusie getrokken kunnen worden dat het afschaffen van de eigen bijdrage heeft geleid tot een daling van de zorgmijding. Door de eigen bijdrage weer in te voeren per 2019 gaan alle klanten maximaal €17,50 per vier weken betalen, dus €227,50 per jaar. Klanten die meerdere voorzieningen hebben, betalen dit bedrag maar één keer en dus niet voor alle voorzieningen apart.

⁴ Memorie van Toelichting conceptwetsvoorstel

39 perioden voor woning- en autoaanpassingen

Deze maatregel is in 2016 ingevoerd om de hoge inkomens te ontlasten. Klanten met een hoog inkomen en dure woningaanpassingen betaalden tot in lengte van jaren een hoge eigen bijdrage (honderden euro's per vier weken). Met de nieuwe maatregel wordt dit teruggebracht naar maximaal €17,50 per vier weken. Dat betekent dat, bij woning- of autoaanpassingen, na drie jaar maximaal €682,50 is betaald. Bovendien is in het conceptwetsvoorstel de mogelijkheid om te maximeren op drie jaar niet opgenomen, dus het is nog onduidelijk of deze mogelijkheid na 2020 nog bestaat. Daarom wordt voorgesteld om deze beperking in perioden per 2019 te laten vervallen. In het conceptwetsvoorstel is wel opgenomen dat, bij voorzieningen die in eigendom worden verstrekt, de klant uiteindelijk nooit meer betaalt dan de kostprijs van de voorziening.

Eigen bijdrage woningaanpassingen minderjarige kinderen

In 2016 is voor deze klantgroep de eigen bijdrage afgeschaft. In de wet is opgenomen dat ouders van minderjarige kinderen geen eigen bijdrage betalen voor de ondersteuning die aan kinderen wordt geboden, behalve voor woningaanpassingen. In de Drechtsteden is in 2016 ook de eigen bijdrage voor de woningaanpassingen voor minderjarige kinderen geschrapt.

Deze maatregel is genomen onder de oude regeling van (soms) hoge eigen bijdragen voor deze voorzieningen. Omdat met de nieuwe regels de eigen bijdrage lager wordt vastgesteld en omdat woningaanpassingen veelal dure aanpassingen zijn, wordt voorgesteld de eigen bijdrage voor deze voorzieningen weer in te voeren.

Ritprijs Drechtopper

De ritprijs voor de Drechtopper kent een eigen systematiek. Reizigers betalen op dit moment een kilometerprijs, waarbij een minimumbedrag van toepassing is. Wmo-geïndiceerde betalen een kilometerprijs van €0,13 en een minimale ritprijs van €0,50. Voor 75+-ers geldt een kilometerprijs van €0,39 per kilometer en een minimale ritprijs van €1,50. De hoogte van deze tarieven is niet in formele beleidsstukken vastgelegd, maar kent haar basis in de inkoopafspraken collectief vraagafhankelijk vervoer.

In de conceptwetgeving aanpassing eigen bijdrage is het collectief vraagafhankelijk vervoer als maatwerkvoorziening vooralsnog opgenomen in het abonnementstarief. Het voornemen in de 'Memorie van Toelichting' is om collectief vraagafhankelijk vervoer uit te zonderen en blijvend een ritprijs te hanteren, zoals nu ook het geval is bij alle gemeenten in het land.

Invoering verantwoordingsvrij bedrag bij het persoonsgebonden budget (PGB)

Sinds 2016 is het mogelijk voor klanten om maximaal 5% van hun PGB te besteden aan derden voor gemaakte bemiddelings- en administratiekosten. De mogelijkheid voor klanten om deze kosten (deels) te vergoeden uit het PGB was destijds een nadrukkelijke wens van de Drechttraad. De huidige regeling is, mede door huidige wetgeving, in de praktijk lastig uitvoerbaar en daardoor ook klantvriendelijk. Om klanten toch de mogelijkheid te geven om administratie- of bemiddelingskosten uit hun PGB te vergoeden is gekozen voor een verantwoordingsvrij bedrag. Hiervoor bestaat namelijk al een klantvriendelijk en goed werkend proces bij de SVB.

Gezien het doel van het verantwoordingsvrij bedrag is om eventuele bemiddelings- en administratiekosten te vergoeden, is ervoor gekozen om het verantwoordingsvrije bedrag vast te stellen op 5% van het PGB met een minimum van € 20,- en een maximum van €250,-. Over het bedrag hoeven klanten geen verantwoording te leggen, waardoor zij het kunnen uitgeven aan hetgeen waar zij behoefte aan hebben. De klant krijgt hiermee dus meer vrijheid. Daarnaast wordt dit bedrag direct gecommuniceerd aan klanten, dit is anders dan bij de huidige regeling waar klanten het zelf moesten berekenen.

Tarief PGB huishoudelijke ondersteuning baseren op Hulp bij het Huishouden loonschaal

Momenteel is de hoogte van het PGB tarief huishoudelijke ondersteuning gebaseerd op loonschaal FWG 15 uit de cao VVT. Door de invoering van de nieuwe cao VVT is er een nieuwe loonschaal speciaal voor medewerkers Hulp bij het Huishouden (HH schaal) ingevoerd. Door de hoogte van de PGB tarieven voor huishoudelijke ondersteuning te baseren op de HH schaal, sluiten wij aan bij de actuele cao.

➤ *Beoogd resultaat*

Alle maatregelen bij elkaar moeten resulteren in een financieel houdbare eigen bijdrage regeling en een verlaging van de druk op de Wmo-budgetten.

➤ *Argumenten*

Algemeen

Betaalbaarheid van de totale Wmo

De betaalbaarheid van de Wmo staat onder druk. Enerzijds door de enorme instroom van klanten, anderzijds doordat er geen of lagere eigenbijdrage-inkomsten zijn op een deel van de Wmo.

Aansluiten bij landelijke ontwikkelingen

Door aan te sluiten bij de landelijke ontwikkelingen wordt geprobeerd zo weinig mogelijk wijzigingen op elkaar te stapelen. Per 1 januari 2019 wordt een overgangsvariant van het abonnementstarief ingevoerd. De eigen bijdrage wordt dan gemaximeerd op €17,50. Als het zorggebruik lager is dan dit bedrag, zal de eigen bijdrage lager zijn. Dit kan het geval zijn bij hulpmiddelen die in huur worden verstrekt met een huurprijs lager dan €17,50 per vier weken. Dit aantal zal zeer gering zijn.

Met het conceptwetsvoorstel voor invoering van het abonnementstarief per 1 januari 2020 wordt de eigen bijdrage voor alle Wmo-klanten €17,50 per vier weken worden, ongeacht inkomen, gezinssamenstelling of zorggebruik.⁵ De klanten die nu een stijging doormaken, zullen in het nieuwe stelsel in de meeste gevallen niet opnieuw met een verandering worden geconfronteerd. Daarom wordt gekozen voor een verandering die zo dicht mogelijk aansluit bij de landelijke ontwikkelingen op de eigen bijdrage.

Tevens zorgen de te lage compensatie vanuit het Rijk voor deze landelijke maatregel ervoor dat gemeenten zelf een deel van de verwachte extra benodigde middelen beschikbaar moeten stellen vanuit het accres. Bij het laten bestaan van de huidige verlaagde eigen bijdrage regeling in de Drechtsteden zullen de in te leggen middelen vanuit gemeenten hoger liggen dan wanneer besloten wordt volledig aan te sluiten bij de landelijke regeling.

Basisbedrag

Kosten van de landelijke maatregel beperken

Met de afschaffing van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage ontstaat voor hoge inkomens een onevenredige verlaging van de eigen bijdrage. Met de huidige verordening betalen ook hoge inkomens straks €11,73 per vier weken. Door de verlaging van het basisbedrag zijn de inkomsten op de eigen bijdrage in de Drechtsteden €860.000 lager dan wanneer wordt aangesloten bij het landelijke basisbedrag.

Maximeren eigen bijdrage woning- en auto-aanpassingen op 39 perioden

Financiële noodzaak voor maximering valt weg met de nieuwe regels

In 2016 is het aantal perioden voor inning van eigen bijdrage op woningaanpassingen en auto-aanpassingen gemaximeerd op 39 perioden (drie jaar). Dit is gedaan om de hoge inkomens te ontlasten op de dure woningaanpassingen. De hoge inkomens betaalden anders jarenlang een forse eigen bijdrage (soms een paar honderd euro per vier weken). Door de verlaging van het maandelijkse bedrag is dit niet meer aan de orde. Met de nieuwe eigen bijdrage-regels is de maximale eigen bijdrage €682,50 in drie jaar. Dat betekent dat, ook bij dure woningaanpassingen en auto-aanpassingen, klanten nooit meer bijdragen dan dit bedrag. Anderzijds betekent dit dus ook dat de kosten die vanuit het regionale budget voor maatwerkvoorzieningen moeten worden betaald voor deze woningaanpassingen, zullen toenemen.

Woningaanpassingen minderjarige kinderen

Dure aanpassingen, redelijke bijdrage

De eigen bijdrage voor woningaanpassingen voor minderjarige kinderen is in 2016 afgeschaft omdat deze eigen bijdrage voor ouders behoorlijk hoog kon zijn onder de oude regels. Met de nieuwe regels is de eigen bijdrage gemaximeerd op €17,50 per vier weken, dus €227,50 per jaar. Gezien de hoge bedragen voor woningaanpassingen, is het redelijk om voor de aanpassingen een eigen bijdrage te vragen. Door de nieuwe landelijke maximumbedragen is deze afgetopt op €17,50 per vier weken, waardoor men niet langer risico loopt op hoge periodebedragen. Daarom wordt voorgesteld deze eigen bijdrage weer in te voeren.

Drechthopper

Kosten collectief vraagafhankelijk vervoer lopen op

In de eerste bestuursrapportage 2018 is een toename van 25% op het gebruik van de Drechthopper gemeld. Door deze toename is de verwachting dat de begroting met €0,6 miljoen zal worden overschreden.

Mede hierdoor ontstaat een noodzakelijkheid om de huidige ritprijzen onder de loep te nemen.

⁵ De uitzondering hierop zijn de meerpersoonshuishoudens < AOW-leeftijd; de eigen bijdrage voor deze groep is vastgesteld op €0,00.

Het feit dat de ritprijs in onze regio erg laag is, bevestigt dat deze aan herziening toe is. De hoogte van de ritprijs is namelijk in 2004 vastgesteld, waarbij in 2013 van een zonetarief werd overgestapt naar een kilometertarief. De hoogte van de ritprijs wijzigde daarbij niet, de manier waarop deze werd berekend wel.

Ritprijzen zijn al lange tijd niet herzien

Behalve de genoemde wijziging in de berekening van de ritprijzen, is de hoogte ervan sinds 2004 niet herzien. Reizigers hebben hierdoor lang profijt gehad van een lage ritprijs. Deze is in de Drechtsteden namelijk aanzienlijk lager dan de gemiddelde ritprijs voor collectief vraagafhankelijk vervoer in andere regio's. Opvallend is dat de meeste gemeenten conform OV systematiek werken met een standaard opstaptarief (= landelijk €0,90), waar bovenop een prijs per kilometer wordt gerekend (= in de Drechtsteden €0,13).

In onze regio wordt voor het Wmo-vervoer niet gewerkt met een opstaptarief, maar met een minimale ritprijs. Dit komt erop neer dat voor ritten van 4 km of minder, de minimale prijs wordt betaald. Voor ritten van 4 km of meer, geldt dat het aantal kilometers *maal* het kilometertarief in rekening wordt gebracht.

De landelijke trend is dat de meeste gemeenten bij de OV-systematiek aansluiten met hun Wmo-tarieven door een opstaptarief te hanteren. In onderstaande tabel is deze trend terug te zien.

Regio/gemeente	Opstaptarief	Kilometertarief	Zonetarief (1 zone is gemiddeld 4,33 km)
Alblasserwaard - Vijfherenlanden	€0,60 (Wmo)	Geen kilometertarief	€0,60
BAR gemeenten	€0,94 (Wmo)	€0,16	-
ROG Plus / Waterweggemeenten	€0,88 (Wmo)	€0,13	-
Goerre Overflakkee	€1,20 (Wmo)	€0,13	-
Nissewaard	€0,89 (Wmo)	€0,13	-
Huidig tarief Drechtsteden	Geen opstaptarief	€0,13 (minimale ritprijs €0,50)	
<i>Nieuw voorstel Drechtsteden*</i>	€0,60 (Wmo)	€0,13	-

Het voorstel is bij deze trend aan te sluiten door in plaats van een minimale ritprijs te werken met een opstaptarief. Om het verhogende effect hiervan voor de reizigers van de Drechtopper niet in extreme mate aanwezig te laten zijn, is het voorstel om het kilometertarief te handhaven en het opstaptarief gelijk te trekken met het laagste opstaptarief in de regio.

Voor 75+-ers wordt voorgesteld de huidige minimale ritprijs te hanteren als opstaptarief (€1,50), en het huidige kilometertarief van €0,39 te handhaven. Daarmee vindt wel een verhoging plaats van de ritprijs, maar wordt nog wel rekening gehouden met de reizigers en het niet extreem laten uitpakken van deze verhoging, zoals bijvoorbeeld het geval zou zijn als we conform bovenstaande tabel aansluiten bij het opstaptarief van het OV.

PGB

Verantwoordingsvrij bedrag

De bestaande regeling, waarbij klanten 5% van het PGB mogen besteden aan bemiddelings- en administratiekosten, blijkt in de praktijk klantvriendelijk en lastig uitvoerbaar. Daarom is gekozen voor een andere systematiek (een verantwoordingsvrij bedrag) waarbij budgethouders alsnog eventuele bemiddelings- en/of administratiekosten uit hun PGB kunnen vergoeden. Deze regeling kent een goed werkend en klantvriendelijk aanvraagproces, waardoor het voor alle partijen uitvoerbaar is.

Berekening tarief HO

Door voortaan het PGB HO tarieven te baseren op de loonschaal Hulp bij het Huishouden uit de cao VVT is dit tarief conform de geldende cao.

➤ *Kanttekeningen*

Algemeen

Meer aanvragen bijzondere bijstand

Minima kunnen een beroep doen op de bijzondere bijstand voor de eigen bijdrage Wmo. Door het invoeren van een eigen bijdrage op individuele begeleiding en dagbesteding, zal het aantal aanvragen

bijzondere bijstand mogelijk toenemen. De bedragen die jaarlijks vergoed worden, zullen ook hoger zijn als het basisbedrag stijgt. Als de eigen bijdrage voor alle klanten gelijk wordt getrokken, zal het aantal aanvragen bijzondere bijstand voor de lage inkomens waarschijnlijk toenemen (zie ook financiële consequenties). Voor inkomens tot 130% van het Wettelijk minimumloon is het mogelijk om via de collectieve zorgverzekering voor minima de eigen bijdrage vergoed te krijgen.

Invoeren kostprijs individuele begeleiding en dagbesteding

Zorgmijding

De kostprijs van individuele begeleiding en dagbesteding is destijds verlaagd omdat er signalen waren dat zorgmijding optrad als gevolg van een hoge eigen bijdrage op deze voorzieningen (in vergelijking met de vroegere ABWZ). De eigen bijdrage is toen op €0,00 gesteld. De mogelijkheid bestaat dat een deel van de klanten opnieuw afziet van zorg als gevolg van het invoeren van de eigen bijdrage. Voor klanten met individuele begeleiding, waarvan een groot deel een laag inkomen heeft, zal de bijzondere bijstand de eigen bijdrage kunnen vergoeden. Daarnaast is het onderdeel van het vergoedingspakket van de collectieve zorgverzekering voor minima. Het is dus belangrijk ketenpartners hierover goed te informeren om deze kanttekening van zorgmijding zo veel mogelijk te beperken. Zie hiervoor ook: "*Verdere procedure, communicatie en uitvoering*".

Woningaanpassingen minderjarige kinderen

Opbrengsten eigen bijdrage relatief klein

Het aantal woningaanpassingen voor minderjarige kinderen per jaar is klein. Vanuit de Wmo worden ouders van kinderen met een beperking vrijgesteld van eigen bijdrage, met uitzondering van de woningaanpassingen. In de Drechtsteden zijn bij Verordening ook de woningaanpassingen uitgezonderd. Het aantal aanvragen voor grote woningaanpassingen voor minderjarige kinderen is gering (minder dan 10 klanten per jaar). Daardoor zal de opbrengst van deze eigen bijdrage voor de Drechtsteden nihil zijn.

Drechthopper

Mensen maken minder gebruik van sociaal recreatief vervoer

Het risico van het verhogen van de ritprijzen is dat hierdoor een dempend effect op het gebruik van de Drechthopper kan optreden. De Drechthopper is bedoeld voor sociaal-recreatief vervoer. Het gevolg kan dus zijn dat mensen minder sociaal-recreatieve activiteiten gaan ondernemen. Echter is het geen zekerheid dat dit effect optreedt. Een deel van deze reizigers zal wellicht ook een andere oplossing voor de vervoersbehoefte zoeken.

Consequenties

➤ *Financiële consequenties*

In de maartcirculaire 2018 is op macroniveau €143 miljoen toegevoegd aan de integratie uitkering Sociaal Domein voor het abonnementstarief. Het aandeel van de Drechtsteden gemeenten hiervan bedraagt **€2,4 miljoen**.

Bij de meicirculaire 2018 is het macrobedrag gesplitst in €89,02 miljoen voor begeleiding (integratie uitkering Sociaal Domein) en €53,98 miljoen voor huishoudelijke ondersteuning (integratie uitkering Wmo). De Drechtsteden ontvangen hiervan respectievelijk €1,5 miljoen en €0,9 miljoen.

Bij doorrekening is deels een inschatting te maken van de financiële consequenties. De kosten van de landelijke wijziging betekenen voor de Drechtsteden een inkomstenderving van **€1,3 miljoen**⁶. Deze bedragen zijn gebaseerd op de huidige omvang van het aantal klanten. De klanten dagbesteding en individuele begeleiding zijn hierin niet meegenomen, omdat deze niet bekend zijn bij het CAK. Eventuele aanzuigende werking vanwege de maatregelen is hierin niet meegenomen. Deze wordt wel verwacht omdat het met deze maatregelen voor midden- en hoge inkomensgroepen financieel aantrekkelijker wordt om bijvoorbeeld huishoudelijke ondersteuning af te nemen vanuit de Wmo in plaats van via de reguliere markt. De werkelijke kosten zullen dus hoger uitvallen. Het is nog niet precies bekend hoeveel hoger, maar op basis van de Rijksberekeningen wordt deze landelijk geschat op €140 miljoen. Dat zou voor de Drechtsteden een kostenstijging van €2,4 miljoen betekenen als gevolg van de aanzuigende werking van deze maatregel. Deze (landelijke) inschatting is moeilijk te onderbouwen. Daarom wordt in de Drechtsteden vooralsnog rekening gehouden met een kostenstijging die de helft bedraagt van deze inschatting, namelijk €1,2 miljoen. Deze inschatting is onzeker en er bestaat een reëel risico op hogere kosten voor de Wmo in 2019. Daarom wordt aan gemeenten geadviseerd hiervoor te reserveren in 2019.

Naast de ramingen voor de aanpassing eigen bijdrage, is ook rekening gehouden met een andere kostenstijging per 2019. Deze komt voort uit de verhoging van het uurtarief Huishoudelijke

⁶ Bron: Wmo-monitor CAK, cijfers gaan over opgelegde eigen bijdrage.

ondersteuning door stijgende loonkosten als gevolg van de nieuwe CAO. Deze wordt geschat op €1,5 miljoen.

Daarmee komen **de totale geschatte meerkosten van de Rijksmaatregel en nieuwe cao voor de Drechtsteden op €4 miljoen**. Daarvan wordt €2,4 miljoen gecompenseerd vanuit het Rijk. Het bedrag dat vanuit de Drechtstedengemeenten moet worden bijgedragen aan de Rijksmaatregel komt dan op **€1,6 miljoen**.

Kostprijs individuele begeleiding en dagbesteding

Aantal unieke klanten individuele begeleiding: $1409 * €17,50 * 13 \text{ perioden} = € 321.000,-$

Aantal unieke klanten dagbesteding: $463 * €17,50 * 13 \text{ perioden} = € 105.000,-$

Aantal klanten met individuele begeleiding en dagbesteding: $147 * €17,50 * 13 \text{ perioden} = € 33.000,-$

Totaal: €460.000,-

Het innen van een eigen bijdrage op individuele begeleiding en dagbesteding zal naar schatting een verhoging van **€460.000** opleveren op de inkomsten eigen bijdrage.

Parameter basisbedrag

Er zijn in de Drechtsteden ongeveer 11.500 unieke klanten⁷ die een eigen bijdrage betalen. Als al deze klanten straks het landelijke bedrag (€17,50) betalen in plaats van het verlaagde bedrag (€11,73), betekent dat extra inkomsten eigen bijdrage van **€860.000, -**.

39 perioden

Het is niet bekend wat het loslaten van de 39 perioden zal opleveren aan extra inkomsten eigen bijdrage. Op korte termijn zal deze maatregel geen effect hebben, omdat deze maatregel geen invloed heeft op de hoogte van het periodebedrag. Met het loslaten van de 39 perioden zullen klanten wel langer doorbetalen. Dus klanten met alleen een woonvoorziening of een auto-aanpassing betalen dan voor de voorziening zolang ze deze gebruiken. Bij klanten met meerdere voorzieningen heeft dit geen effect omdat ze met de andere voorzieningen als hun maximumperiodebijdrage van €17,50 bereiken.

WA minderjarige kinderen

Ook voor deze maatregel is het financiële effect onbekend. Gezien het geringe aantal klanten, zal het financiële effect te verwaarlozen zijn. Per huishouden wordt een eigen bijdrage van €227,50 per jaar betaald. Het aantal woningaanpassingen voor minderjarige kinderen is naar schatting minder dan 10 per jaar.

Drechthopper

Financiële consequenties voor gebruikers van de Drechthopper

De voorgestelde wijziging van de ritprijzen resulteert in een mogelijk hogere eigen bijdrage voor gebruikers van de Drechthopper:

- Wmo geïndiceerde reizigers gaan **maximaal** €0,60 meer betalen voor een Drechthopper-rit.
- 75+ reizigers gaan **maximaal** €1,50 meer betalen voor een Drechthopper-rit.

Verantwoordingsvrij bedrag PGB

De budgethouder kan zelf kiezen naar wie hij het bedrag overmaakt en waarvoor. Hierdoor is er een risico dat sommige klanten het bedrag uitgeven aan zaken die niet gerelateerd zijn aan het inkopen van ondersteuning. Daarnaast is het bedrag onderdeel van het PGB, de hoogte van het PGB gaat dus niet omhoog. Mochten klanten ervoor kiezen om het bedrag te gebruiken om bijvoorbeeld administratiekosten te vergoeden, dan kunnen zij minder ondersteuning inkopen. Terwijl het inkopen van ondersteuning juist het doel van het PGB is. Daarbij komt dat de hoogte van het bedrag naar iedere klant duidelijk wordt gecommuniceerd middels het toekenningsbericht en het bedrag dat verantwoordingsvrij is. Bij de vorige regeling was het bedrag voor een beperkt doel te gebruiken en moesten klanten het bedrag zelf uitrekenen. Hierdoor is er een risico dat klanten meer van het verantwoordingsvrij bedrag gebruik gaan maken dan bij de vorige regeling.

Berekening tarief HO

Niet van toepassing.

Financiële consequenties voor de Drechtsteden

Op basis van de eigen bijdrage inkomsten in de periode *1 januari 2018 tot en met 31 mei 2018** is de verwachte opbrengst aan ritprijzen voor 2018 geëxtrapoleerd naar **€437.000**. Dit betreft een prognose,

⁷ Dit aantal is exclusief de klanten met alleen een Drechthopper-pas. Totaal aantal, inclusief Drechthopper-klanten is 16.400.

de werkelijke opbrengst is altijd afhankelijk van het aantal ritten dan men werkelijk maakt en het aantal kilometers dat wordt afgelegd.

De opbrengsten voor 2019, uitgaande van de nieuwe tarieven, zijn niet te berekenen omdat op dit moment niet bekend is hoeveel ritten en hoeveel kilometers er gereisd zullen worden met de Drechthopper.

Op het moment dat we uitgaan van dezelfde cijfers en extrapolatie van de ritgegevens 2018 als hierboven*, zou de opbrengst aan ritprijzen met de voorgestelde tarieven **€560.000** bedragen, in plaats van de hierboven genoemde **€437.000**. Dit zou dus extra opbrengsten betekenen à **€123.000**.

Belangrijke noot zoals reeds genoemd, is dat de werkelijke opbrengsten afhankelijk zijn van het aantal gemaakte ritten en afgelegde kilometers. Wanneer de verhoging van de ritprijzen leidt tot minder gebruik van de Drechthopper, leidt dit dus automatisch tot minder opbrengsten vanuit de ritprijzen. Uiteraard treedt in dit geval een gunstig effect op voor wat betreft de uitgaven van de voorziening.

Bijzondere bijstand

Voor de klantgroep die nu geen eigen bijdrage betaalt en met het voorstel wel een eigen bijdrage gaat betalen, de groep met individuele begeleiding en dagbesteding, zal straks mogelijk een beroep gaan doen op de bijzondere bijstand. Het aantal klanten met alleen individuele begeleiding en/of dagbesteding is ca. 2000 klanten.

Als de helft van deze klanten (1000) een beroep doet op financiële ondersteuning voor de eigen bijdrage, waarvan 20% een beroep doet op de Collectieve zorgverzekering en 80% een beroep doet op de bijzondere bijstand, dan levert deze maatregel daar $800 \times 17,50 \times 13 =$ **182.000 aan extra kosten op**.

Als het basisbedrag stijgt, zal voor alle klanten die nu een beroep doen op de bijzondere bijstand voor eigen bijdrage, het bedrag stijgen. Gezien het geringe aantal aanvragen in 2017 (68) is dit bedrag nihil.

Maatregel	Kosten	Opbrengsten
Rijksmaatregel – inkomstenderving eigen bijdrage		- €1.300.000
Rijksmaatregel – aanzuigende werking (schatting)	€1.200.000	
Nieuwe CAO HO	€1.500.000	
Rijksmaatregel – financiële compensatie		€2.400.000
Invoeren kostprijs ind. begeleiding en dagbesteding		€ 460.000
Aanpassen parameter Basisbedrag		€ 860.000
Vervallen 39 perioden eigen bijdrage		Nihil
Woningaanpassingen minderjarige kinderen		Nihil
Aanpassen ritprijzen Drechthopper		€ 123.000
Toename Bijzondere bijstand (schatting)	€ 182.000	
Totaal	€2.882.000	€2.543.000

Verantwoordingsvrij bedrag PGB

Door de invoering van het verantwoordingsvrij bedrag hoeft de klant over een (klein) gedeelte van zijn PGB geen verantwoording af te leggen. Dit bedrag is onderdeel van het PGB, de hoogte van het budget gaat dus niet omhoog. Een risico is dat klanten meer gebruik gaan maken van deze regeling, dan bij de vorige, aangezien klanten door invoering van het verantwoordingsvrij bedrag een bedrag vrij kunnen inzetten, zij het bedrag niet zelf hoeven uit te rekenen en het aanvraagproces gemakkelijker is.

- *Personele en organisatorische consequenties*

Geen.

- *Juridische consequenties*

De Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden wordt met dit voorstel gewijzigd; de voorgaande versie wordt ingetrokken. Het Besluit maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden dient navolgend conform te worden aangepast.

- *Consequenties voor de mate van efficiënt besturen en werken in het netwerk*

Niet van toepassing.

➤ *Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid*

De eigen bijdrage hangt samen met de beleidsterreinen bijzondere bijstand, collectieve zorgverzekering voor minima, algemene voorzieningen Wmo lokaal.

Voor klanten met een laag inkomen geldt dat zij voor (een deel van) de eigen bijdrage een beroep kunnen doen op de bijzondere bijstand, of dat zij in aanmerking kunnen komen voor een vergoeding van de kosten van de eigen bijdrage vanuit de collectieve zorgverzekering.

Het is ook mogelijk dat er een toename zal zijn van het gebruik van (lokale) algemene voorzieningen, bijvoorbeeld in de plaats van bijvoorbeeld dagbesteding.

Tevens is het kabinet voornemens om per 2020 ook (een deel van) de algemene voorzieningen te betrekken bij het abonnementstarief. Wanneer hier definitief toe wordt besloten zal dit ook in lokale verordeningen moeten worden verwerkt.

Fatale termijn

Niet van toepassing.

Advies en draagvlak

Dit voorstel is voor advies voorgelegd aan de Regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden. Een eventueel advies zal separaat worden nagezonden.

Verdere procedure, communicatie en uitvoering

Bij instemming door de Drechttraad met dit voorstel, worden alle klanten met een Wmo-indicatie over de wijzigingen geïnformeerd door de Sociale Dienst Drechtsteden. Hierbij zal ook worden aangesloten bij de landelijke informatievoorziening rondom dit onderwerp.

Ingangsdatum: 1 januari 2019

Voorkomen van zorgmijding

Er wordt een aantal maatregelen genomen om ongewenste zorgmijding zoveel mogelijk te voorkomen.

In de eerste plaats krijgen alle Wmo-klanten een brief met uitleg over de wijzigingen in de eigen bijdrage. Hierbij wordt gewezen op de mogelijkheid om een beroep te doen op de bijzondere bijstand en de collectieve zorgverzekering voor minima. Ook op de website van de Sociale Dienst Drechtsteden zal hier aandacht aan besteed worden onder het kopje 'eigen bijdrage'.

Daarnaast zullen Ketenpartners actief geïnformeerd worden over de mogelijkheid van financiële ondersteuning voor klanten waarvoor het betalen van een eigen bijdrage een probleem is. Zij kunnen klanten begeleiden bij het aanvragen van de financiële ondersteuning. Bovendien worden ketenpartners opgeroepen met de Sociale Dienst Drechtsteden in contact te treden wanneer de eigen bijdrage leidt tot schrijnende situaties, zodat hiervoor een oplossing gezocht kan worden.

Tenslotte bestaat de mogelijkheid om de klant tijdelijk vrij te stellen van eigen bijdrage.

Deze mogelijkheid is via een AMvB vorig jaar gegeven en vanuit het Rijk is toegezegd dat de mogelijkheid blijft bestaan om op individuele gronden een klant tijdelijk vrij te stellen van eigen bijdrage.

Onderliggende stukken

- Concept DR besluit inzake het voorstel "Wijziging beleid eigen bijdrage Wmo".
- Concept DR besluit - gewijzigde "Verordening maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning Drechtsteden" (wijzigingen geel gemarkeerd aangegeven).